

משהב"ט פועל להגברת המסחר בין ישראל לרשות

בצעד תקדימי מאפשרת רשות המעברים של משרד הביטחון למשאיות ישראליות להיכנס לרשות הפלסטינית כדי לפרוק סחורה באופן עצמאי ✕ מרכז ייחודי שיהווה נקודת מפגש לאנשי עסקים ישראלים ופלסטינים עתיד לקום בעוד כחצי שנה

עלי זוזובסקי ונופר נחום

מהסוחר בחיפה למפעל בג'נין: במסגרת פיילוט ראשון מסוגו, סוחרים ישראלים יכולים להיכנס עם משאיותיהם לתוך שטחי הרשות הפלסטינית ולפרוק את סחורתם ביעד, ובכך לחסוך בעלויות השינוע. הפיילוט, שהחל במאסר האחרון, מתקיים במעבר גלבוץ הסמוך לעיר ג'נין, במעבר תרקומיא שבאזור בית גוברין ובמעבר מיתר, שלושה מעברים שמפעילה רשות המעברים היבשתיים (רמ"ם) שתחת משרד הביטחון (משהב"ט). בעוד כחודש הוא עתיד להסתיים, אז תיבחן האפשרות להרחבתו גם למעבר שער אפרים הסמוך לטול כרם, אחד ממעברי הסחורות הגדולים לאורך גדר הביטחון. "במטרה להקל על תהליך העברת הסחורות ולהוזיל את עלויותיו, נבחנו בימים אלה השיטה החדשה, המכונה 'דלת אל דלת', סיפר ראש רמ"ם, תא"ל (מיל') כמיל אבו-רוקון. "במסגרת שיטה זו, העניק מפקד פיקוד המרכז היתר לכלל המשאיות שעוברות במעברי הסחורות המשתתפים בפיילוט להיכנס לשטחי A, B ו-C. כשהמשאית מגיעה למעבר היא מקבלת "gate pass" ויכולה להיכנס לשטחי הרשות. הנהג נוסע ישירות ליעדו, פורק את הסחורה וחוזר מיד אל המעבר, שם הוא עובר בידוק בטחוני", הסביר ראש רמ"ם.

ביתר המעברים חילופי הסחורות מתנהלים בשיטת "גב אל גב". עם הגעתה של משאית ישראלית לאחד ממעברי הסחורות, היא פוגשת משאית שינוע פלסטינית ששיכת

מעבר תרקומיא. בזכות מערכת בידוק חדשה, יתקצר זמן ההמתנה במעבר

צילום: נר אנדרס

יוכלו הסוחרים לעשות עסקים", הסביר. לצד זאת, המבנה יכלול אולם התכנסות שישמש להרצאות ולמפגשים גדולים.

אוהבים בננות?

לפני נתוני רמ"ם לשנת 2013, מדי יום נכנסים לישראל באמצעות המעברים כ-30,000 הולכי רגל פלסטינים בממוצע, נוסף על כ-36,600 כלי רכב. כמורכב, בכל יום מתבצעים 1,800 חילופי סחורות בשיטת "גב אל גב". כחלק מהמאמץ של המנהל להגדיל את המעברים בהתאם לגידול במספר העוברים דרכם, מושקעים משאבים בטכנולוגיות בידוק מתקדמות. מעבר תרקומיא, הגדול מבין מעברי הסחורות, התחדש לפני כחודש במערכת שיקוף חדשה שהורידה את העומס באופן משמעותי, ללא צורך בהרחבתו.

בעקבות יכולת הבדיקה המהירה והיעילה של המערכת, התקצר זמן ההמתנה של המשאיות המעבירות סחורות לישראל ברבע שעה עד חצי שעה - כאשר בעבר היה מדובר בבדיקה שארכה כשעה. בנוסף, נרשמה ירידה של עשרות אחוזים בעיכוב משאיות במחסום עקב חשדות שווא שונים שעלו בבדיקה הקודמת ונפסלים כעת מיד. לצד המעברים שעל קו התפר, ברשות רמ"ם נמצאים מעבר ארו (מעבר רגלי ורכוב) וכרם שלום (מעבר סחורות) על הגדר המקיפה את רצועת עזה. "כיום אנחנו מכניסים לעזה בין 250 ל-300 משאיות מדי יום דרך מעבר הסחורות כרם שלום, למרות שביכולתנו להכניס עד 500 משאיות, במידה והביקוש יגדל", הבהיר תא"ל (מיל') אבו רוקון. לפי נתוני רמ"ם, המוצר המבוקש ביותר היום ברצועת עזה הוא דלק. לצורך הפעלתה של תחנת הכוח, מועברים מדי יום לרצועה בין 400 ל-500 אלף ליטר דלק. "מדובר במוצר קיומי בסיסי שאין לו תחליף. הדלק הנוסף שעובר משמש את משקי הבית הפרטיים, בייחוד לבישול, ואת תחנות החשמל השונות". מצרך מבוקש נוסף ברצועה הוא פירות. "תושבי עזה הם צרכני בננות אדירים", גילה אבו רוקון. "אלפי טונות של פירות עוברים מישראל לעזה ולאיו"ש", הוא הסביר והוסיף כי ישראל היא אחת מהצרכניות המובילות של ירקות מאיו"ש, לאחר שאלו עוברים פיקוח של משרד החקלאות.

כלכלי הן לישראלי שלא יודע כיצד להיכנס לשטחים או שאינו מעוניין לעשות זאת והן לפלסטיני, שאינו יכול לצאת לישראל מכל סיבה שהיא. בזכות המרכז החדש, שניהם יוכלו להיפגש במקום מוסכם ולעשות עסקים", הסביר אבו רוקון. לפי הערכות המנהל האזרחי, היקף העלמות המס המתבצעות במסגרת הברחת סחורות מאיו"ש לישראל ולהפך עומד על כמיליארד שקלים בשנה. "אחת המטרות הבולטות בהקמת המרכז הוא הרחבת שיתוף הפעולה בין שני המגזרים העסקיים, דבר שצפוי לתרום לצמיחת הכלכלה הפלסטינית. ככל שהצמיחה תהיה גדולה יותר, כך יהיו יותר מקומות עבודה", ציין מנהל מעבר שער אפרים, רונן קריב. במבנה החדש יותקנו שתי כניסות נפרדות ומאובטחות, אחת מהצד הפלסטיני ואחת מהצד הישראלי. "החלק המרכזי של המבנה יכלול חדרי דיונים בהם

בדרך כלל לתושבים מקומיים. הסחורה מועברת אליהם, והם מסייעים אותה ליעד.

מחזקים את הכלכלה הפלסטינית

לפי הערכות רשות המסים, היקף המסחר המתנהל בין מדינת ישראל לרשות הפלסטינית נאמד בכ-25 מיליארד שקלים בשנה, כאשר כמחצית מהסכום מתקבל מהסחורה שעוברת דרך המעברים שתחת משרד הביטחון. כדי להרחיב את שיתוף הפעולה הכלכלי בין שני הצדדים, עתיד לקום בעוד כחצי שנה מרכז ייחודי שישמש כנקודת מפגש לאנשי עסקים ישראלים ופלסטינים. המרכז יוקם במעבר שער אפרים, ובמידה והפיילוט יצליח, מרכזים דומים צפויים להיפתח ביתר מעברי רמ"ם. "המרכז הינו פרי עבודה משותפת של רשות המעברים עם המנהל האזרחי והמשרד לשיתוף פעולה אזורי. הפרויקט יספק פתרון